

Рјечник најважнијих појмова и израза:

- 1) **Право интелектуалне својине** - заједнички назив за неколико правних грана, које се могу сврстати у двије групе: ауторско право и сродна права и права индустријске својине.
У ауторско право и сродна права се убрајају: ауторско право, право интерпретатора, право произвођача фонограма, право произвођача видеограма, право произвођача емисије, право произвођача базе података.
У права индустријске својине убрајају се: патентно право, право жига, право заштите ознаке географског поријекла, право заштите индустријског дизајна, право заштите топографије интегрисаних кола, право заштите биљне сорте.
- 2) **Аутор** - физичко лице које је створило дјело. Аутором се сматра лице чије је име и презиме или псеудоним означен на дјелу, док се супротно не докаже.
- 3) **Ауторско дјело** - творевина из области књижевности, науке, умјетности и других области стваралаштва, без обзира на врсту, начин и облик изражавања, а има духовни садржај, одређену форму и оригинална је.
- 4) **База података - Digital Rights Management (DRM)** - збирка засебних података, ауторских дјела или других материјала уређених на систематичан или методичан начин, који су доступни електронским или другим путем. Нови тренд заштите интелектуалне својине који ствара технолошка средства заштите дигиталних ауторских дјела. Сврха заштите је спречавање нелегалне дистрибуције плаћеног садржаја путем интернета.
- 5) **Биљна сорта** - скуп биљних индивидуа у оквиру једне ботаничке класификационе јединице најнижег ранга која се може одредити помоћу изражених карактеристика које потичу од датог генотипа или комбинације генотипова, која се може разликовати од било ког другог скупа биљних индивидуа на основу бар једне од поменутих карактеристика и која се може сматрати хомогеном у погледу погодности да се размножава непромијењена.
- 6) **Дигитални водени жиг / Digital Watermarking** - чине га узорци бита убачени у дигиталну фотографију, аудио или видео запис који садрже информације о ауторском праву на дјелу. Дигитални жигови су направљени да буду потпуно невидљиви, или, у случају аудио записа, нечујни. Могу се препознати само помоћу посебног софтвера.
- 7) **Емисија** - звучни, визуелни или звучни и визуелни садржај који се емитује у форми електричног, електромагнетног или другог сигнала. Предмет заштите је емисија у смислу емитованог радио или ТВ програма.
- 8) **Фонограм** - нематеријално добро које се састоји у запису звука, односно низу звукова. Звук, односно низ звукова који су забиљежени у виду фонограма не морају бити звучно ауторско дјело, већ могу бити било какав шум, бука, животињски или други природно или вјештачки произведени звукови.
- 9) **Географска ознака поријекла** - географском ознаком региструју се ознаке које означавају да роба потиче са одређене територије, регије или мјеста на тој територији, на којој се одређени квалитет, репутација или нека друга карактеристика робе може довести у везу са њеним географским поријеклом.
- 10) **Индустријски дизајн** - индустријским дизајном штити се изглед цијелог или дијела производа који је нов и чији је индивидуални карактер резултат посебних обиљежја линија,

контура, боја, облика, односно материјала производа самог по себи, или његових орнамената.

- 11) **Интегрисано коло** - готов производ или полупроизвод у коме се остварује одређена електронска функција и у коме су елементи, од којих је најмање један активан, и међувезе интегрално формирану у комаду материјала или на комаду материјала, односно и у комаду и на комаду материјала.
- 12) **Искључива лиценца (ексклузивна лиценца)** - лиценца којом се права у потпуности преносе на новог титулара а преносилац лиценце не може користити предмет лиценце нити његове дијелове нити на то може овластити треће лице у оквиру просторног важења лиценце. Ова лиценца може бити корисна када власници права интелектуалне својине не желе сами да користе своја права, јер је за искључиву лиценцу могуће тражити већу новчану надокнаду него за неискључиву. Прије него договоре искључиву лиценцу, власници права морају бити сигурни да сами не желе користити своја права.
- 13) **Издавачки уговор** - уговор којим аутор преноси на издавача право објављивања ауторског дјела штампањем, односно умножавањем.
- 14) **Крипто заштита / Encrypting** - превод података у тајни код. Да би сте прочитали документ заштићен крипто заштитом морате имати приступ тајном кључу или лозинци која вам омогућава дешифровање.
- 15) **Лиценца** - када власник права интелектуалне својине жели да дозволи другима радње које су под његовом контролом као власника, може се уговорити лиценцирање. Лиценца има дејство уговорног споразума и треба да садржи прецизна упутства шта је примаоцу лиценце дозвољено, као и услове кориштења и износ новчане надокнаде која ће бити плаћена даваоцу лиценце (власнику права).
- 16) **Нарушавање квалитета / Compression Quality** - употребљава се за фотографије, аудио и видео записе. Овај софтверски алат умањује оригинални формат и резолуцију дјела, тако да се добије дјело слабијег квалитета него оригинално.
- 17) **Патент** - право којим се штити проналазак из подручја технике, који је нов, који има инвентивни ниво и који се може индустријски примијенити.
- 18) **Мали патент** - право којим се штити нов, индустријски примјенљив проналазак, који има инвентивни ниво који је резултат рада који превазилази рутинско коришћење стања технике од стране стручњака, али нема инвентивни ниво који се тражи за патент (рјешење које се односи на конфигурацију или конструкцију неког производа или распоред његових саставних дијелова).
- 19) **Пословна тајна / Tradeseecret** - информација која је позната само неколицини људи и чије откривање представља нарушавање повјерења. Пословна тајна је информација или процес који обезбјеђује трговинску предност која је заштићена тиме што се информација чува као тајна.
- 20) **Принудна лиценца** - може се јавити код патената и индустријског дизајна. Њом се не укида искључиво имовинско правно овлаштење аутора да дозволи или забрани кориштење његовог дјела, већ се прописује обавеза аутора да, под разумним условима, прије свега уз разумну надокнаду, дозволи кориштење његовог дјела сваком лицу које то затражи.
- 21) **Произвођач базе података** - лице које је сопственим средствима и у сопственој организацији начинило одређену електронску базу података.

- 22) **Произвођач емисије** - физичко или правно лице које је сопственим средствима и у сопственој организацији начинило емисију. Ово, међутим, не искључује лица која су емисију начинила туђим средствима, уколико су то учинила на сопствену одговорност и уз сопствени економски ризик.
- 23) **Произвођач фонограма** - физичко и правно лице које прво сними звукове извођења или друге звукове.
- 24) **Произвођач видеограма** - лице које је сопственим средствима и у сопственој организацији начинило видеограм.
- 25) **Проналазак** - рјешење одређеног техничког проблема.
- 26) **Топографија** - на било који начин приказан тродимензионалан распоред елемената, од којих је најмање један активан и међувеза у интегрисаном колу, или такав тродимензионалан распоред припремљен за производњу одређеног интегрисаног кола.
- 27) **Уговор о преносу имовинских права** - уговор којим се преносе имовинска права интелектуалне својине и који није важећи уколико није потписан од или у име преносиоца права.
- 28) **Умјетници извођачи** - глумци, пјевачи, музичари, плесачи и друга лица која глуме, пјевају, рецитију, декламују, покретима или на други начин изводе књижевна или умјетничка дела. Умјетницима извођачима сматрају се и позоришни режисери, диригенти оркестра и хора, мајстори тона и варијететски и циркуски умјетници.
- 29) **Видеограм** - снимак одређене секвенце слика који може, али не мора бити праћен снимком звука.
- 30) **Водени жиг / Watermarking** - визуелно означава материјал курса заштићен ауторским правом и тиме онемогућава недозвољену употребу ауторског дјела.
- 31) **Жиг / Trademark** - право којим се штити ознака која је у промету; жигом се штити знак који се може графички приказати и који је подобан за разликовање роба, односно услуга једног учесника у привредном промету од истих или сличних роба, односно услуга другог учесника.
- 32) **Know How** - трансфер знања и искуства (у најширем смислу ријечи), које се у правилу не штити у поступку правне заштите.

**ИЗЈАВА О ЛИЦИМА КОЈА СУ УЧЕСТВОВАЛА У НАСТАНКУ
ИНТЕЛЕКТУАЛНОГ ДОБРА**

Назив пројекта:

Назив и број патента (уколико постоји патентна пријава):

Напомене:

Овај образац попуњавају сва лица која су активно учествовала и допринијела стварању проналаска.

Универзитет у Бањој Луци и Центар позивају истраживаче да се договоре око процедуралне расподеле прихода добијених комерцијализацијом интелектуалног добра, на које свако има право у складу са Правилником о поступку правне заштите интелектуалне својине на Универзитету у Бањој Луци.

Од истраживача се захтјева да наведу процентуално учешће у истраживању које ће Центру за развој и подршку истраживању, служити као индикатор доприноса сваког од учесника у пројекту. Информације о процентуалној расподјели изнесене у овом обрасцу користиће Центар у преговарању о расподјели прихода са спонзорима који су подржали истраживање које је довело до проналаска (у случају када спонзори захтијевају подјелу прихода, уколико су исти учествовали у пројекту и настанку интелектуалног добра).

Информације о процентуалној расподјели изнесене у овом Обрасцу користиће се такође као основа при склапању уговора о расподјели прихода између Универзитета у Бањој Луци и других институција које су учествовале у истраживању.

Ми, доле потписани, слажемо се да појединачни допринос сваког од нас, у горе наведеном пројекту, у вријеме потписивања овог документа износи:

<i>Р.бр.</i>	<i>Име и презиме</i>	<i>Учешће (%)</i>	<i>Потпис</i>	<i>Датум</i>
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

Напомена:

Уколико имате привремени боравак/смјештај/пребивалиште, молимо Вас да Центру доставите своју сталну адресу. О свакој промјени адресе (укључујући и промјену адресе електронске поште) потребно је обавијестити Центар.

ПОПУЊАВА ЦЕНТАР:

Датум пријема:

Број протокола:

ПОДАЦИ СВИХ ПРОНАЛАЗАЧА И САРАДНИКА

<i>Име и презиме</i>	
<i>ЈМБГ</i>	
<i>Факултет/Институт/Организација</i>	
<i>Функција/Звање</i>	
<i>Имејл</i>	
<i>Адреса</i>	
<i>Датум</i>	
<i>Потпис</i>	

<i>Име и презиме</i>	
<i>ЈМБГ</i>	
<i>Факултет/Институт/Организација</i>	
<i>Функција/Звање</i>	
<i>Е-mail</i>	
<i>Адреса</i>	
<i>Датум</i>	
<i>Потпис</i>	

<i>Име и презиме</i>	
<i>ЈМБГ</i>	
<i>Факултет/Институт/Организација</i>	
<i>Функција/Звање</i>	
<i>Имејл</i>	
<i>Адреса</i>	
<i>Датум</i>	
<i>Потпис</i>	

<i>Име и презиме</i>	
<i>ЈМБГ</i>	
<i>Факултет/Институт/Организација</i>	
<i>Функција/Звање</i>	
<i>Имејл</i>	
<i>Адреса</i>	
<i>Датум</i>	
<i>Потпис</i>	

<i>Име и презиме</i>	
<i>ЈМБГ</i>	
<i>Факултет/Институт/Организација</i>	
<i>Функција/Звање</i>	
<i>Имејл</i>	
<i>Адреса</i>	
<i>Датум</i>	
<i>Потпис</i>	

<i>Име и презиме</i>	
<i>ЈМБГ</i>	
<i>Факултет/Институт/Организација</i>	
<i>Функција/Звање</i>	
<i>Имејл</i>	
<i>Адреса</i>	
<i>Датум</i>	
<i>Потпис</i>	

<i>Име и презиме</i>	
<i>ЈМБГ</i>	
<i>Факултет/Институт/Организација</i>	
<i>Функција/Звање</i>	
<i>Имејл</i>	
<i>Адреса</i>	
<i>Датум</i>	
<i>Потпис</i>	

<i>Име и презиме</i>	
<i>ЈМБГ</i>	
<i>Факултет/Институт/Организација</i>	
<i>Функција/Звање</i>	
<i>Имејл</i>	
<i>Адреса</i>	
<i>Датум</i>	
<i>Потпис</i>	

У Бањој Луци, дана _____

(потпис подносиоца пријаве)

ПРИЈАВА

Попуњава подносилац пријаве:

НАЗИВ ДОБРА:		
---------------------	--	--

Подносиоц пријаве

Име:	
Презиме:	
ЈМБГ:	
Адреса:	
Телефон:	
Имејл	

Уз ову Пријаву достављам:

1. Изјаву (Образац 1.)
2. Детаљи о сарадницима (Образац 2.)
3. Извјештај о проналаску (Образац 4 – опис проналаска)

Остали прилози (нпр: шеме, цртеже, текстове и друге прилози који могу бити од користи за елаборирање процјене тржишне вриједности и потенцијалне привредне искористивости проналаска. Сваки прилог нумерисати римским бројем ради лакшег евидентирања)

ИЗЈАВА

Под пуном кривичном, грађанско-правном и моралном одговорношћу, изјављујем да су информације из ове пријаве и приложених образаца тачне и потпуне према мом најбољем знању и вјеровању. У случају да се за информације докаже да нису тачне и потпуне, у потпуности сносим одговорност за давање нетачних и непотпуних информација и тиме ослобађам Центар за развој и подршку истраживању и Универзитет у Бањој Луци за сваку могућу штету која може настати због нетачне или непотпуне информације потраживане овим Образцем. Информације изнесене у овој пријави и образцима користеће Центар за развој и подршку истраживању Универзитета у Бањој Луци за процјену власништва над правима интелектуалне својине, могућих захтјева трећих лица над тим правима и обавезама према спољним спонзорима, као и за процјену евалтуалног посредовања Канцеларије.

Такође као подносилац пријаве изјављујем да сам упознат да нетачни или непотпуни подаци могу довести до спора, смањења или губитка прихода од комерцијализације или до програшење пријаве за одобрење патента неважећом.

У Бањој Луци, дана _____

(потпис подносиоца пријаве)

ОПИС ПРОНАЛАСКА**1. НАЗИВ ПРОНАЛАСКА**

Назив пројекта		
Српски језик		
Енглески језик		
Тип добра		
Датум пријема		
Број протокола		
Назив клијента		
Тип клијента	ПРАВНО ЛИЦЕ	ФИЗИЧКО ЛИЦЕ
Процијењена вриједност пакета		
Аутор		
Остали аутори		

2. ИСТОРИЈАТ РАЗВОЈА ПРОНАЛАСКА

Навести историјат развоја проналаска

--

3. КРАТКИ САЖЕТАК ПРОНАЛАСКА

Навести техничке податке о проналаску.

--

4. НОВА СВОЈСТВА ПРОНАЛАСКА

Навести основна својства проналаска с аспекта заштите и комерцијализације.

--

5. БУДУЋИ РАЗВОЈ

Навести могућности будућег и даљег развоја проналаска.

--

6. ЕКОНОМСКИ УЧИНЦИ ПРОНАЛАСКА

Навести економске ефекте који могу настати комерцијализацијом предметног проналаска.

Уколико је могуће, дати предвиђања за првих 5 година експлоатације проналаска.

--

7. ЦИЉНЕ ГРУПЕ ЗА КОМЕРЦИЈАЛИЗАЦИЈУ ПРОНАЛАСКА

Навести потенцијалне циљне групе које ће имати директну и индиректну корист од комерцијализације проналаска. Квантификовати што је могуће прецизније, број чланова циљне групе који ће имати користи од предметног проналаска.

<i>Циљна група</i>	<i>Директна корист</i>	<i>Индиректна корист</i>	<i>Број</i>

У Бањој Луци, дана _____

Потпис подносиоца пријаве:

(име и презиме)

ИЗВЈЕШТАЈ ЦЕНТРА

<i>Датум подношења пријаве:</i>		
<i>Број протокола:</i>		
<i>Назив добра:</i>		
<i>Тип добра:</i>		
<i>Прва пријава:</i>	Да	Не
<i>Ако се пријава поново подноси, навести разлог претходног одбијања</i>		

ПОДАЦИ О ПОДНОСИОЦУ ПРИЈАВЕ

<i>Подносилац:</i>	
<i>Име и презиме:</i>	
<i>ЈМБГ:</i>	
<i>Адреса:</i>	
<i>Телефон:</i>	
<i>Факс:</i>	
<i>И-мејл:</i>	
<i>Веб:</i>	

ПОДАЦИ ИЗ ПРИЈАВЕ

- 1) Процјена оправданости покретања поступка правне заштите интелектуалног добра
- 2) Облик правне заштите који би требало примијенити на интелектуално добро
- 3) Податак о потенцијалним партнерима, процедурама пред надлежним органима у току заштита права интелектуалне својине и привредног искоришћавања

4) Процјена трошкова који би могли настати у поступку

5) Процјена тржишне вриједности проналаска и потенцијалној привредној искористивости

б) Закључно мишљење

Центар за развој и подршку истраживању

М.П.

Уколико је именована, потпис чланова Комисије